

DIS-ÖST

2015-2 • Årgång 25

DIS-PLAY

Medlemstidning för DIS-Öst

Regionföreningen för datorhjälp i släktforskningen

Foto: Marie Buhre

6 Pressbyråns
museum

10 Sundbybergs
museum och arkiv

14 Handgjorda
tapeter

DIS-Öst möteskalender

Våra medlemsmöten har vi på Anderstorpsvägen 16 i Solna (Huvudsta)

Möteslokalen "Kompassen" är öppen onsdagar 18.00-21.00

Hösten 2015

Lör-Sön	29-30 augusti		Släktforskar dagarna i Nyköping	
Onsdag	9 september	18:30-21:00	Rapportering från släktforskar dagarna	Huvudsta
Torsdag	10 september	14:00-22:00	KvällsForsk	Huvudsta
Onsdag	16 september	18:30-21:00	Männen som höll koll på stockholmarna Hör om rotemännen som övervakade vilka som flyttade in och ut i Stockholm åren 1878–1926. Lillemor Björkman , arkivarie, Stadsarkivet	Huvudsta
Onsdag	23 september	18:30-21:00	Släktforskning i Danmark, Ingrid Ullberg Vi får veta hur man hittar i de danska arkiven och skillnaderna mellan de båda ländernas släktforskning.	Huvudsta
Torsdag	24 september	16:45-	Studiebesök. Tullmuseum. Tullverkets arbete genom tiderna. Läs mer i annons på sid 5 och anmälan på www.dis-ost.se	Stockholm
Fre-Sön	25-27 september	16:00-16:00	HöstForsk	Örebro
Onsdag	30 september	18:30-21:00	Fader okänd, Anna-Karin Weserlund . Vid mitten av 1800-talet föddes en tiondel av alla barn i Sverige utanför äktenskapet.	Huvudsta
Lördag	3 oktober	10:00-16:00	Windows grundkurs, V.g se sid 8 och anmälan på www.dis-ost.se	Huvudsta
Onsdag	7 oktober	18:30-21:00	Kvinnor från stadens baksida Etnologen och forskningsledaren Rebecka Lennartsson från Stadsmuseet berättar om prostitution, makt och sexualitet i Stockholms tidiga historia.	Huvudsta
Torsdag	8 oktober	14:00-22:00	KvällsForsk	Huvudsta
Onsdag	14 oktober	18:30-21:00	Sjukdomar i släktforskning, Läkaren Bo Lindberg berättar om sjukdomar och sjukdomsnamn som fanns förr i tiden.	Huvudsta
Lör-Sön	17-18 oktober	10:00-16:00	Kurshelg, V.g se sid 8 och anmälan på www.dis-ost.se	Huvudsta
Onsdag	21 oktober	18:30-21:00	Höstmöte Hur det tog hundra år att skriva om sex århundraden Sten-Sture Tersmeden berättar om Tersmedenska släktbokens tillkomst.	Huvudsta
Onsdag	28 oktober	18:30-21:00	Ulf Berggren berättar om de olika källor man har nytta av vid smedforskning, ger exempel på vad man kan hitta i dessa om smedernas liv och arbete, samt visar Smedskivan .	Huvudsta
Torsdag	29 oktober	16:45-	Studiebesök. Följ med på en stadsvandring med Stockholm. Thomas Roth från Armémuseet för att se Stockholms hemliga spioncentraler. Läs mer i annons på sid 5 och anmälan på www.dis-ost.se	Stockholm

Innehåll

Möteskalender 2

**Så här tar du dig till
Föreningslokalen i Huvudsta** 3

tf Ordföranden har ordet 4
- *Gunnar Bergstedt*

Studiebesök hösten 2015 5

Besök på Pressbyrån museum 6
- *Marie Andersen*

Kursprogram hösten 2015 8

Studiebesök - Faktarummet 9
- *Ulla Larsson*

Sundbybergs museum 10
- *Britt-Mari Linder*

Det har hänt igen! 12
- *Christina Arnestam*

Alla barn i början 13

DIS-Öst på Långholmen 14
- *Leif Kindahl*

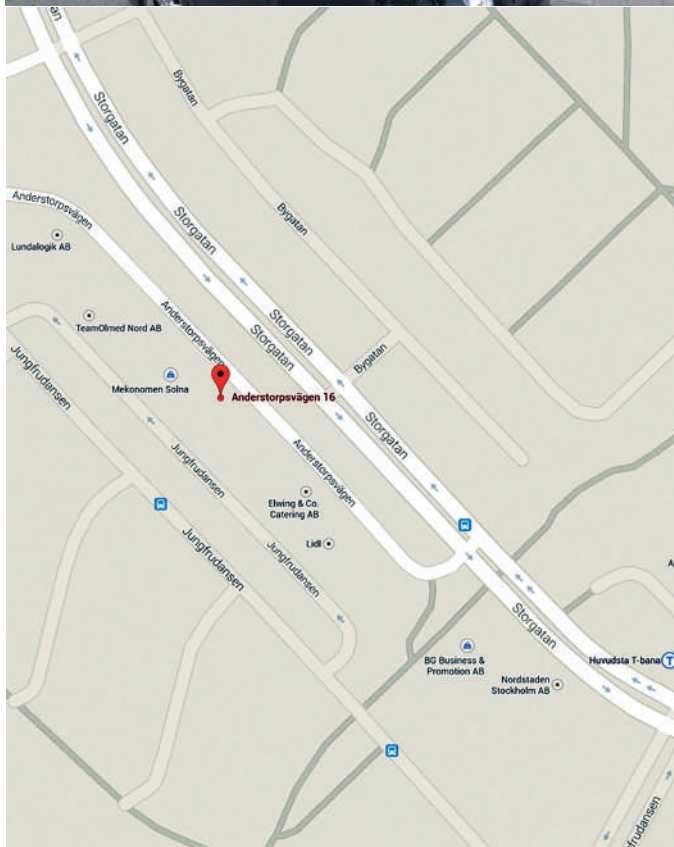
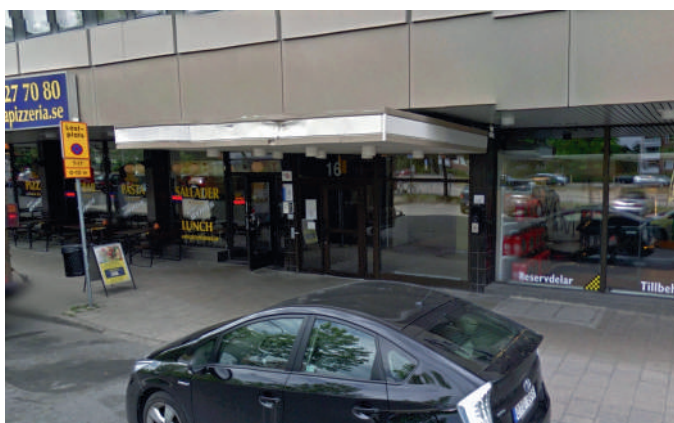
Hedersmedlemmar 15

Så här tar du dig till föreningslokalen i Huvudsta

Adress: Anderstorpsvägen 16 1 tr, 171 54 SOLNA
Parkeringsmöjligheter finns i området

T-bana: Huvudsta Centrum

Buss: Mellan Solna Centrum tunnelbanan
blå linje 11 och Islandstorget tunnelbana grön linje
går buss 113, som stannar vid hållplats Huvudsta
Centrum. Buss 123 går inte längre där.

Omslagsbild: Pressbyrån i Göteborgs Central 1918

Manusstopp

DIS-PLAY nr 3–2015

tisdag 25 augusti 2015

Manus skickas till stefan.ternvald@dis-ost.se

Låna gärna text från DIS-PLAY, men ange i så fall källan.

Ta också i förekommande fall kontakt med författaren.

Redaktionen förbehåller sig rätten att ändra eller lägga till i texterna.

Grafisk form och layout: Stefan Ternvald, stefan.ternvald@dis-ost.se

Ansvarig utgivare: Gunnar Bergstedt

Redaktör: Stefan Ternvald, redaktor@dis-ost.se

Tryck: Ätta.45, Solna 2015

tf Ordföranden har ordet!

"Nu när du tagit på dig att bli tf ordförande, måste du skriva Ordförandespalten i DIS-PLAY", var det någon som sade åt mig för några veckor sedan.

Nu sitter jag här framför datorn och ska skriva en artikel till ordförandespalten, då finner sig en känsla som legat mycket djupt i mitt undermedvetna sedan många år tillbaka. Nämligen den känsla jag hade när det var realskolans s.k. aulaskrivningar i svenska (uppsats kallades det då), när man stirrade på ett tomt papper och undrade hur i alla friden ska jag få ihop en uppsats med det konstiga ämnet! Nåväl det är väl bara att ta tag i saken och börja.

Till att börja med lite om mig själv, det borde jag ju klara av. Såg dagens ljus på Södra BB i Stockholm för snart 77 år sedan. Efter ett antal olika adresser i Stockholmsområdet hamnade vi i Arboga 1944. Efter skolgång i den dåvarande folkskolan tog jag realexamen, sen blev det inte så mycket mer studerande på några år. Hamnade på CVA i berget och sysslade med leveransprovning av elektronikkomponenter, främst elektronrör. Jag är medveten om att kanske flertalet av DIS-PLAYs läsare inte vet vad ett elektronrör är, men då går det att "googla". Insåg ganska tidigt att om man skulle komma någonstans så var det bara att börja studera igen. Efter några år på aftonskolan och med 2 år på dagtid avlade jag vad man på den tiden kallade "25-öres" ingenjörs examen på telelinjen.

Tillbaka till CVA, nu som ingenjör med lönegrad 14, och sysslade med Flygvapnets första dataöverförings system, med en hastighet i bästa fall med 300 baud, d.v.s. 30 tecken i sekunden. Jämför det med de hastigheter vi förväntar oss idag! På den tiden sades att "Statens kaka var liten men säker", detta med liten blev en av orsakerna att jag hamnade på IBM, som serviceingenjör med placering i Linköping. Vi är nu framme vid hösten 1964. Vi talar alltså om hålkortstiden med i huvudsak mekaniska maskiner, ett och annat elektronrör fanns i vissa maskiner, men de var sällsynta.

1968 kom jag för första gången i kontakt med datorer hos olika kunder i Linköpingsområdet. Hos en av kunderna träffade jag en serviceingenjör som hette Karl-Edvard Thorén. Jag tror nog inte att vi diskuterade släktforskning då. Karl-Edvard blev en av de första faddrarna i DIS, men det var många år senare. Tyvärr gick Karl-Edvard bort för några veckor sedan, drygt 88 år gammal.

Nu tar vi ett raskt hopp fram till 1994, och då har jag hamnat i Kista, efter några år med enbart PC i olika former bl. a. datorbaserade handikapphjälpmedel fick jag ett pensionserbjudande som jag hade svårt att tacka nej till. Först då kom släktforskningen in i bilden, efter det att jag hade gått och funderat på att börja i många år. Tyvärr hade jag gjort det fel som många blivande släktforskare gjort och gör, nämligen inte tagit till vara den äldre generationens minnen och bilder. Grundkurs på Medborgarskolan, fortsatte i en långkörare på ABF med Kjell Lindblom som lärare. Det vi sysslade med var att läsa gammal text från olika tidsepoker och olika källtyper.

När jag kom med var de inne på 13:e terminen, Kjell gav sedan ut en bok med titeln "Mors lilla kråka", vars innehåll bestod av våra tolkningar av texterna. Några år i SSGF:s styrelse avslutades med att jag mer och mer blev inblandad i DIS-Öst. Valberedningen, kaffekokare, lärare och sedan styrelsen, när vi ett år inte fick tag i några nya kandidater. Där är min "karriär" i korta ordalag för DIS-Öst.

Jag tyckte att den finska delen av Disbyt var mycket styvmoderligt behandlad, eftersom jag har sysslat en del med att forska i Finland. "Då får du ta hand om den biten" tyckte Olof Cronberg och på den vägen är det. Efter några år med enbart den finska delen, ansåg Carl-Olof Sahlin att det var dags att få lite avlastning med de svenska bidragen, så nu är det både svenska och finska bidrag som jag behandlar. Det får räcka med detta om mig, nu över till något betydligt allvarigare.

Vi är i stort behov av volontärer på olika platser inom DIS-Öst. Det är väl bäst att kalla det för volontärer eftersom ersättningen utgår i natura i olika former. t.ex. deltaga i förbundets släktforskar dagar, köpa böcker och cd/dvd till mycket bra priser, gå DIS-Öst kurser gratis i mån av plats. Där vi behöver "folk", är som lärare i olika ämnen. Ni vet ju att ska man lära sig något ordentligt ska man undervisa i ämnet. Hjälpa till på olika typer av vad vi kallar "forsk". Kvällsforsk i Huvudsta, vanligen kl.14-22 och helgforsk, där vi forskar en hel helg, från fredag eftermiddag till söndag eftermiddag, någon sömn är inte inplanerad. Detta sker på någon lämplig plats utanför Stockholmsområdet. Resa och sovplats ordnar man själv. Maten brukar ordnas med gemensamma krafter.

Ber att få återkomma i min nästa spalt med mer om DIS-Öst. Slutligen ber jag att få önska alla DIS-Öst medlemmar en skön sommar, även om det känns lite tidigt att önska detta när termometern bara visar lite över nollan.

Er tf ordförande
Gunnar Bergstedt

Foto: Hans Bjernevik

POSTTIDNING **B**

Föreningen DIS-Öst
Anderstorpsvägen 16, 171 54 SOLNA

Om föreningen DIS-Öst

DIS står för "Datorhjälp i Släktforskningen" och är en riksomfattande förening vars medlemmar är intresserade av såväl släktforskning som datorer.

DIS-Öst är en regionförening för östra Svealand som startade hösten 1988 och har nu cirka 3000 medlemmar främst i Stockholms och Uppsala län.

	Helbet. medlem	Familjemedlem
Medlemsavgift i DIS-Öst för 2015	100 kr/år	50 kr/år
+ medlemsavgift i DIS för 2015	150 kr/år	75 kr/år
Summa	250 kr/år	125 kr/år

Vår medlemsavgift administreras av DIS i Linköping. Du måste vara medlem i DIS för att kunna vara medlem i DIS-Öst. Inbetalningskort på den sammanlagda avgiften medföljer årets första nummer av Diskulogen. Ange namn och adress om du betalar på annat sätt. **Plusgirokotot för medlemsavgifter är 14 033-5.**

Vår verksamhet

- Medlemsmöten på onsdagar med föredrag och demonstrationer av datorprogram för släkt- och hembygdsforskning.
- Kursverksamhet kring programmet DISGEN.

- Helg- och kvällsforskning.
- Anbytarträffar med hjälp av databasen DISBYT.
- Studiebesök
- Medlemsbladet DIS-PLAY utkommer med 4 nummer per år.

DIS-Öst styrelse 2015-2016

tf ORDFÖRANDE

Gunnar Bergstedt
Stagneliusvägen 23
112 59 STOCKHOLM
08-25 09 66 eller
070-771 69 06
gunnar.bergstedt@dis-ost.se

VICE ORDFÖRANDE

Gunnar Bergstedt
Stagneliusvägen 23
112 59 STOCKHOLM
08-25 09 66 eller
070-771 69 06
gunnar.bergstedt@dis-ost.se

SEKRETERARE

Eva Telbrant
Valstanäsvägen 86
195 70 ROSERSBERG

KASSÖR

Mats O. Jansson
Månadsvägen 22, lgh 1201
177 42 JÄRFÄLLA
mats.o.jansson@dis-ost.se

LEDAMOT

Anders Eriksson
Tre Liljor 5, 2tr
133 44 STOCKHOLM

LEDAMOT

Marie Buhre
Renstiernas gata 38
116 31 STOCKHOLM

LEDAMOT

Gunnar Schönberg
Tideliugatan 35
118 69 STOCKHOLM

LEDAMOT

Lennart Sköldhammar
Kocksgatan 30
116 24 STOCKHOLM
08-99 54 34

SUPPLEANT

Odd Olsen
Tallrisvägen 2
196 39 KUNGSÄNGEN

SUPPLEANT

Per Schultz
Farstavägen 175
123 32 FARSTA

SUPPLEANT

Bertil Oppenheimer
Lomvägen 509
192 56 SOLLENTUNA

VALBEREDNINGENS SAMMANKALLANDE:

Maria Halmfors, 073-781 11 70, halmfors@gmail.com

KONTAKT: styrelsen@dis-ost.se

Dataprogram

DISGEN är ett släktforskningsprogram för registrering av den egna forskningen som sedan kan presenteras med stam- och antavlor, tabeller, kartor och olika register.

Medlemspris för DISGEN 8.2 är 750 kr för Windows 95/98/ME/2000/XP/Vista/7/8.

Uppgradering till DISGEN 8.2 kostar 350 kr,

DISBYT är en databas uppbyggd av Dismedlemmarnas inskickade utdrag ur sina databaser. DISBYT ger dig möjlighet att komma i kontakt med andra medlemmar som forskar på just din släkt. Besök och läs mer på www.dis.se.

DIS-Öst

**Anderstorpsvägen 16,
171 54 SOLNA
Tel-nr se styrelsen ovan
Plusgiro 10 24 00-9
Bankgiro 5421-2758
Org. nr: 812000-4695
www.dis-ost.se**